

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Łodzi

LLO-4101-10-04/2012
P/12/057

Łódź, dnia 13 lipca 2012 r.

**Pan
Krzysztof KOZANECKI
Starosta Zgierski**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Łodzi skontrolowała w Starostwie Powiatowym w Zgierzu, zwanym dalej „Starostwem” realizację zadań w zakresie kształcenia uczniów niepełnosprawnych o specjalnych potrzebach edukacyjnych, w latach 2010-2012 (I kwartał).

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawiono w protokole kontroli podpisanym przez Pana Wicestarostę w dniu 10 lipca 2012 r., Najwyższa Izba Kontroli stosownie do przepisu art. 60 ust. 1 ustawy o NIK w brzmieniu obowiązującym do dnia 1 czerwca 2012 r., w związku z art. 2 ustawy z dnia 22 stycznia 2010 r. o zmianie ustawy o NIK², przekazuje Panu Staroście niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie realizację zadań przypisanych Powiatowi Zgierskiemu w ustawie z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty³, zwanej dalej „u.s.o.” związanych z kształceniem uczniów niepełnosprawnych o specjalnych potrzebach edukacyjnych, poprzez zabezpieczanie w pełnym zakresie potrzeb edukacyjnych tej grupy dzieci i młodzieży.

Powyższą ocenę uzasadniają następujące oceny cząstkowe zagadnień objętych kontrolą:

1. Stosownie do postanowień art. 5a u.s.o. w latach szkolnych 2010/2011 i 2011-2012 Powiat Zgierski prowadził między innymi następujące szkoły i placówki oświatowe kształcące uczniów posiadających orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego:

¹ Dz. U. z 2012 r. poz. 82

² Dz. U. z 2010 r. Nr 227, poz. 482

³ Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572 ze zm.

- 11 szkół specjalnych, w tym 4 szkoły podstawowe, 3 gimnazja, 3 szkoły przysposabiające do pracy i 1 zasadniczą szkołę zawodową, w których kształciło się ogółem odpowiednio w ww. latach 309 i 298 uczniów,
- 2 ośrodki specjalne (SOW i SOSW), w tym w szkole funkcjonującej w SOSW kształciło się 164 uczniów,
- 1 szkołę ogólnodostępną ponadgimnazjalną z oddziałami integracyjnymi, w której kształciło się odpowiednio 57 i 56 uczniów niepełnosprawnych z orzeczeniami.

Wydatki na zadania oświatowe realizowane w dziale 801 Oświata i wychowanie i w dziale 854 Edukacyjna opieka wychowawcza, wyniosły w 2011 r. ogółem 48.663.742 zł, z tego środki uzyskane z budżetu państwa w formie subwencji i dotacji w wysokości 39.996.618 zł (82,2%), a pozostałe 8.667.124 zł (17,8%) stanowiły środki własne Powiatu Zgierskiego.

Przyjęte w planie na 2012 r. wydatki na zadania oświatowe ogółem były niższe o 3.030.174 zł (tj. o 6,2%) od wykonanych w 2011 r. i wynosiły 45.633.568 zł, z tego środki uzyskane z budżetu państwa w formie subwencji w wysokości 41.794.036 zł (91,6%), a pozostałą kwotę 3.839.5325 (8,4%) stanowiły środki własne Powiatu Zgierskiego.

Potrzeby finansowe zgłoszone przez szkoły i placówki kształcące uczniów niepełnosprawnych zostały zaspokojone przez Powiat Zgierski w 2011 r. w wysokości od 106% do 117,4% dla 5 szkół i od 94,9% do 97,7% dla 2 placówek oświatowych.

Natomiast zabezpieczenie zgłoszonych w 2012 r. potrzeb finansowych wszystkich siedmiu szkół i placówek kształcących uczniów niepełnosprawnych o specjalnych potrzebach edukacyjnych zostało określone w planie finansowym Powiatu Zgierskiego na poziomie od 74,4% do 90,4%.

W wyjaśnieniu złożonym przez Skarbnika Powiatu Zgierskiego podano, że przyczyną powyższego jest trudna sytuacja finansowa Powiatu, która spowodowała wprowadzenie niezbędnych oszczędności we wszystkich podległych placówkach oświatowych.

2. W latach szkolnych 2010 – 2011 i 2011 – 2012 wszystkim 215 uczniom posiadającym orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego Starostwo zapewniło na wniosek rodziców lub prawnych opiekunów najkorzystniejszą formę kształcenia specjalnego w szkołach i placówkach prowadzonych przez Powiat Zgierski.

Nie stwierdzono w tym przypadku niezapewnienia uczniom najkorzystniejszej, zalecanej w orzeczeniu formy kształcenia specjalnego.

W latach szkolnych objętych kontrolą Starostwo skierowało ogółem 40 dzieci posiadających orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego do szkół lub ośrodków innych niż prowadzone przez Powiat Zgierski.

W powyższym okresie w szkołach prowadzonych przez Powiat Zgierski uczyło się ogółem 89 uczniów posiadających orzeczenia o potrzebie indywidualnego nauczania, dla których dyrektorzy szkół w porozumieniu z organem prowadzącym w formie aneksu załączonego do arkusza organizacji pracy szkoły, zorganizowali nauczania indywidualne.

3. Nie stwierdzono nieprawidłowości i uchybień w naliczaniu kwoty subwencji oświatowej dla Powiatu Zgierskiego w 2011 r. w odniesieniu do uczniów niepełnosprawnych z orzeczeniami o potrzebie kształcenia specjalnego. Liczby uczniów zakwalifikowanych według poszczególnych wag były zgodne z wykazem uczniów załączonych do arkusza organizacji pracy szkoły, a także z orzeczeniami o potrzebie kształcenia specjalnego i danymi ujętymi w Systemie Informacji Oświatowej. Przekazane w 2011 r. środki z budżetu Powiatu Zgierskiego do szkół i placówek kształcących uczniów niepełnosprawnych były wyższe o 1.530.156 zł, tj. o 13,5% od należnej tym placówkom subwencji oświatowej, po uwzględnieniu wag dla poszczególnych niepełnosprawności.
4. W budżetach Powiatu Zgierskiego na poszczególne lata 2010r., 2011r., i 2012r. zapewniono następujące środki na:
- a) realizację przez prowadzone szkoły obowiązku zapewnienia uczniom niepełnosprawnym o specjalnych potrzebach edukacyjnych odpowiednich warunków do nauki, sprzętu specjalistycznego i środków dydaktycznych, a mianowicie:
    - na zakup środków dydaktycznych realizowany w § 424 klasyfikacji budżetowej, w wysokości odpowiednio 47.243 zł w 2010 r., 21.592 zł w 2011 r. i 200 zł w planie na 2012 r.,
    - na zakup sprzętu specjalistycznego realizowany w § 421 klasyfikacji budżetowej, w wysokości odpowiednio 445,631 zł w 2010 r., 383.421 zł w 2011 r. i 225.324 zł plan na 2012 r.,
  - b) realizację w 2011 r. przez prowadzone szkoły obowiązku zapewnienia uczniom niepełnosprawnym o specjalnych potrzebach edukacyjnych zajęć rewalidacyjnych obejmujących m.in. zajęcia socjoterapeutyczne, w wysokości ogółem 1.100.092 zł,
  - c) na zatrudnienie w 2011 r. dodatkowo przez prowadzone szkoły 16 nauczycieli specjalistów w kształceniu uczniów niepełnosprawnych o specjalnych potrzebach edukacyjnych, w wysokości ogółem 928.428 zł.
- NIK zwraca uwagę na drastyczne w badanym okresie obniżenie ogółem o 54,3% w 2011 r. i o 41,2% w 2012 r. przez Powiat Zgierski środków przeznaczonych na zakupy pomocy dydaktycznych i sprzętu specjalistycznego, realizowane w § 424 i § 421 w dziale 801 „oświata i wychowanie” i rozdziałach: 80102 „szkoły specjalne”, 80130 „liceum ogólnokształcące z oddziałami integracyjnymi”, 85403 „specjalny ośrodek szkolno-wychowawczy” i 85402 „specjalny ośrodek wychowawczy”, klasyfikacji budżetowej.
- Kwoty zrealizowanych wydatków na zakupy pomocy naukowych, dydaktycznych i książek w relacji do wydatków ogółem w rozdziale właściwym dla klasyfikacji danej szkoły i placówki kształtowały się na poziomie od 0,005% do 2,9% w 2010 r. oraz od 0,016% do 0,91% w 2011 r.
5. Zadanie wyposażenia szkół i ośrodków w sprzęt niezbędny do pełnej realizacji programów nauczania, programów wychowawczych, przeprowadzania egzaminów i sprawdzianów oraz wykonywania innych zadań statutowych realizowane było bezpośrednio przez te szkoły i placówki w ramach przyznanych im środków w rocznych planach finansowych w § 4210 Zakup materiałów i wyposażenia oraz § 4240 Zakup pomocy naukowych, dydaktycznych i książek.

Łącznie na ten cel w szkołach specjalnych i ośrodkach wydatkowano w 2010 r. kwotę 492.873 zł, w 2011 r. kwotę 405.005 zł, a na 2012 r. zaplanowano kwotę 225.524 zł.

6. W okresie objętym kontrolą Starostwo nie dokonywało kontroli nadzorowanych szkół specjalnych, ośrodków wychowawczych i szkół ogólnodostępnych z oddziałami integracyjnymi w zakresie bezpieczeństwa i higieny w tych placówkach.

Stosownie do postanowień §3 pkt. 1 i 2 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz. U. z 2003 r. Nr 6, poz. 69 ze zm.), w latach szkolnych 2009/2010 – 2011/2012 w szkołach specjalnych, ośrodkach wychowawczych i szkołach ogólnodostępnych z oddziałami integracyjnymi, powołane przez dyrektorów tych placówek komisje przeprowadzały kontrole i przeglądy okresowe obiektów należących do tych placówek w zakresie bezpieczeństwa i higieny oraz warunków korzystania z tych obiektów. Sporządzone z ww. kontroli i przeglądów protokoły, sprawozdania i informacje zawierające zalecenia pokontrolne, były przekazywane do Starostwa, które po ich przeanalizowaniu podejmowało starania o zabezpieczenie środków na sukcesywną realizację tych zaleceń pokontrolnych.

Dyrektorzy tych placówek nie występowali do Starostwa o przyznanie im dodatkowych środków z budżetu Powiatu Zgierskiego w danym roku na wyeliminowanie nieprawidłowości i uchybień stwierdzonych w wyniku przeprowadzonych kontroli i przeglądów w szkołach i ośrodkach specjalnych. Natomiast w miarę posiadanych przez Powiat Zgierski możliwości finansowych, potrzeby tych placówek w powyższym zakresie były uwzględniane w planach wydatków z budżetu Powiatu Zgierskiego w następnych latach budżetowych.

Dodatkowe środki Starostwo przyznało tylko na usunięcie nieprawidłowości stwierdzonych przez kontrole sanitarne Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Łodzi oraz Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Zgierzu.

Na likwidację barier architektonicznych w Zespole Szkół Specjalnych w Ozorkowie – Starostwo zgłosiło w 2009 r. do PFRON wnioski o przyznanie na ten cel środków. W IV kwartale 2011 r. PFRON udzielił dotacji w kwocie 54.652 zł na realizację powyższego zadania, a Powiat Zgierski przeznaczył środki własne w kwocie 54652 zł. W II kwartale 2012 r. z wyłonionym w trybie przetargu wykonawcą została zawarta umowa na wykonanie tego zadania w terminie do końca sierpnia 2012 r.

7. W latach szkolnych objętych kontrolą Starostwo nie organizowało i nie finansowało dowożenia uczniów niepełnosprawnych do nadzorowanych szkół i placówek powołując się na przepisy art. 17 ust. 3a pkt 1 u.o.s. stanowiące, iż jest to zadanie własne gminy.

Kontrole dotyczące rzetelności danych wprowadzanych do SIO przez dyrektorów szkół i placówek nadzorowanych przez Powiat Zgierski – Starostwo realizowało na bieżąco poprzez weryfikację tych danych, posiadając złożone orzeczenia i wydawanie skierowania do kształcenia specjalnego, lub bądź integracyjnego.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi Najwyższa Izba Kontroli wnosi o ich uwzględnienie przez Starostwo w planowaniu rocznych wydatków, realizowanych zwłaszcza w § 424 i § 421 klasyfikacji budżetowej, dla szkół i ośrodków specjalnych prowadzonych przez Powiat Zgierski.

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Łodzi, na podstawie art. 62 ust.1 ustawy o NIK, oczekuje od Pana Starosty w terminie 15 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosku, bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosku lub przyczyn niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego przysługuje Panu Staroście prawo zgłoszenia na piśmie do Dyrektora Delegatury NIK w Łodzi umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosku zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o której wyżej mowa, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.

DYREKTOR DELEGATURY
Najwyższej Izby Kontroli w Łodzi
z up.
Andrzej Cieniewski
WICEDYREKTOR